

08 Questions jointes de

- Sofie Merckx à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La reconnaissance du Covid-19 comme maladie professionnelle" (55021439C)

- Gaby Colebunders à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "La reconnaissance de la Covid-19 comme maladie professionnelle" (55021585C)

08 Samengevoegde vragen van

- Sofie Merckx aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De erkenning van COVID-19 als beroepsziekte" (55021439C)

- Gaby Colebunders aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De erkenning van COVID-19 als beroepsziekte" (55021585C)

08.01 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, recent kondigde u aan dat COVID-19 erkend zou worden als beroepsziekte. De PVDA pleit daar al langer voor. Het is een overwinning dat er na zo'n lange tijd eindelijk werk wordt gemaakt van die erkenning.

Het probleem van besmettingen op de werkvloer is werkelijk onderschat. Het is echt jammer om te zien dat u aan de erkenning nodeloos strenge voorwaarden hebt verbonden. Binnen de veertien dagen moeten in totaal vijf mensen, werknemers of klanten, besmet zijn met COVID-19 en de epidemiologische samenhang tussen die vijf besmettingen moet worden aangetoond. Sciensano legt de grens op twee besmettingen om van een cluster te spreken, dus beduidend lager. Ook lijkt de grens van veertien dagen te kort, want sommige infecties worden wekenlang doorgegeven.

Mijnheer de minister, hebt u er enig idee van over hoeveel gevallen het mogelijk gaat? Hoeveel clusters zijn er geteld in de bedrijven sinds het begin van de epidemie?

Kan de voorwaarde van vijf besmettingen mogelijk een averechts effect hebben, namelijk in de gevallen waarin werkgevers vanaf het tweede geval strikte isolatiemaatregelen namen om verdere besmetting tegen te gaan? Op basis van welk wetenschappelijk advies hebt u ervoor gekozen om een besmetting pas te laten erkennen als beroepsziekte wanneer er vijf besmettingen plaatsvonden op de werkvloer?

08.01 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Le ministre a annoncé que le Covid-19 serait reconnu comme maladie professionnelle. C'est une bonne nouvelle, parce qu'on sous-estime le problème des contaminations au travail. Il est toutefois regrettable que cette reconnaissance soit assortie de conditions inutilement strictes. Cinq travailleurs ou clients doivent en effet avoir été contaminés dans les deux semaines et il doit exister un lien épidémiologique entre ces cinq personnes. Sciensano, en revanche, parle d'un foyer dès l'apparition de deux cas de contamination. Le délai de deux semaines est également trop court.

Combien de cas pourraient-ils être reconnus? Combien de foyers ont-ils été détectés dans les entreprises depuis le début de l'épidémie?

La condition de cinq contaminations ne peut-elle pas avoir des effets pervers, dans les cas où les employeurs prennent déjà des mesures d'isolement strictes dès l'apparition de deux cas de contamination? Sur quel avis scientifique le ministre a-t-il fondé sa décision de lier la reconnaissance comme maladie professionnelle à un minimum de cinq contaminations?

08.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer Colebunders, u stelt enkele precieze vragen, waarop ik nog niet kan antwoorden. Bij de opmaak van het ontwerp van wet en het koninklijk besluit werden door Fedris inschattingen gemaakt, die de staatssecretaris van Begroting verwachtte alvorens zij haar akkoord kon geven voor het ontwerp. Die inschattingen werden gemaakt op basis van de voorhanden zijnde gegevens. Het spreekt voor zich dat er zodra de teksten in werking treden controle zal worden uitgeoefend, zoals dat het geval is voor elke andere code die op de lijst van beroepsziekten voorkomt. Dan zal ik op enkele van uw vragen preciezer kunnen antwoorden.

Ik kom nu bij uw vraag over de hoeveelheid clusters. Er zijn contacten gelegd met de interne en externe diensten voor preventie en arbeidsgeneeskunde en met de instellingen van de deelstaten die de gevallen van clusters en uitbraken onderzoeken. Ik ben echt afhankelijk van gegevens die de deelstaten mij moeten leveren, wat enigszins vervelend is, maar de bevoegdheid voor de registratie van clusters zit op dat beleidsniveau. Ik heb eergisteren overigens nog een herinnering gestuurd naar mijn collega's in de deelstaten om die gegevens op te vragen, want anders kan het niet werken. Ik hoop dat zij die herinnering zien en snel reageren.

Fedris zal ook actief samenwerken met de bevoegde instellingen van de deelstaten om toezicht te houden op de clusters. Verder zal er met de arbeidsgeneeskundige diensten worden samengewerkt. Op die manier zullen wij in de toekomst te weten komen over hoeveel gevallen het gaat. Ik zal u daarvan dus later op de hoogte brengen. De conversatie die wij daarover hebben, vind ik niet alleen belangrijk maar ook interessant.

Waarom gebruik ik de definitie van Sciensano niet bij het definiëren van cluster? Daar heb ik al verschillende keren op geantwoord, de laatste keer tijdens de zitting van 21 september. Mijn antwoord is niet veranderd. Soms wijzig ik mijn mening, die evolueert soms onder invloed van adviezen, maar soms blijf ik ook bij een mening. Dat is hier het geval.

Als we het specifieke karakter van de regeling inzake beroepsziekten willen behouden, kunnen we essentiële voorwaarden daarvan niet zomaar aanpassen. Dat zou ook niet eerlijk zijn tegenover slachtoffers van andere beroepsziekten. Bij beroepsziekten moet er causaliteit kunnen worden verondersteld. De in het kader van dit nieuwe project gevraagde voorwaarden die het mogelijk zullen maken om uitbraken te herkennen, vormen een punt dat van essentieel belang is in het systeem van de beroepsrisico's. We willen dat niet ondermijnen en we willen ook geen discriminatie creëren ten aanzien van de slachtoffers van andere beroepsziekten.

Bovendien wordt in het geval van een besmettelijke ziekte de term uitbraak gebruikt om de plotselinge toename aan te duiden van het aantal patiënten dat binnen een gemeenschap, een regio of een bepaalde periode wordt geregistreerd. Twee gevallen van besmetting volstaan dus niet om een plotselinge toename van het aantal gevallen in verband met een onderneming aan te tonen. Ze volstaan dus evenmin om de beroepsmatige oorsprong van de besmetting vast te stellen, wat een *conditio sine qua non* is voor een tussenkomst via de beroepsziekteregeling. Dat zijn fundamentele principes waar u en ik niet graag aan willen laten raken.

08.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Lors de la rédaction de la réglementation, Fedris a procédé à une estimation du nombre de cas, sur la base des données disponibles. La secrétaire d'État au Budget avait en effet besoin de ces informations pour pouvoir approuver le projet. Dès que la législation entrera en vigueur, je serai en mesure de fournir des chiffres précis, comme pour d'autres codes de la liste des maladies professionnelles.

Afin de connaître le nombre de foyers, j'ai pris contact avec les entités fédérées, qui sont compétentes en matière d'enregistrement de ces données. J'ai renvoyé un rappel avant-hier à mes collègues de ces entités fédérées. Sans ces données, le système ne peut en effet pas fonctionner.

Fedris collaborera activement avec les organismes régionaux compétents et les services de la médecine du travail afin de surveiller les foyers. Cela nous permettra à l'avenir de savoir de combien de cas il s'agit.

J'ai déjà expliqué pourquoi je n'utilisais pas la définition d'un foyer donnée par Sciensano. Si nous voulons maintenir le caractère spécifique de la réglementation en matière de maladies professionnelles, nous ne pouvons pas en adapter les conditions essentielles comme bon nous semble. Cela signifie qu'il faut toujours pouvoir présumer d'un lien de causalité. Les conditions fixées pour la reconnaissance d'une émergence de cas de covid ne peuvent pas mettre en péril ce système des risques professionnels, car cela introduirait une discrimination vis-à-vis des victimes d'autres maladies professionnelles.

Dans le cas d'une maladie contagieuse, le terme "émergence" est utilisé pour désigner une augmentation soudaine du nombre de

U vroeg naar een averechts effect wanneer werkgevers na een tweede geval strikte isolatiemaatregelen nemen om besmettingen te voorkomen. Volgens de welzijnswet is het de verantwoordelijkheid van de werkgever om te zorgen voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers in zijn of haar bedrijf. De preventieadviseurs en arbeidsgeneesheren spelen daarin volgens het koninklijk besluit van 5 januari 2021 een bijzondere rol in de strijd tegen corona.

Het doel van de maatregelen in de bedrijven is uiteraard voornamelijk het aantal besmettingen, en dus uitbraken, te beperken. Preventie staat centraal. Deze preventieve maatregelen zijn niet alleen noodzakelijk binnen het bedrijf, omdat ze het aantal zieken en dus het ziekteverzuim beperken, maar ook in een bredere volksgezondheidscontext, omdat zieke werknemers hun familie en contacten kunnen besmetten.

Ik ga even in op het voorbeeld uit een van de vragen. Als er na twee gevallen geen besmettingen meer zijn, kunnen wij alleen maar blij zijn. Mijnheer Colebunders, ik zie persoonlijk minder zieken niet als een averechts effect van de regelgeving, integendeel. Ik denk dat u dat ook niet zo ziet. In verband met die twee gevallen kan volgens de fundamentele principes inzake beroepsrisico's het determinerend en rechtstreeks gevolg van de beroepsuitoefening niet wetenschappelijk worden vastgesteld, want die besmetting kan buiten de werkplek hebben plaatsgevonden.

Het feit dat werkgevers na het tweede geval reeds preventie maatregelen nemen voor andere werknemers vind ik geen averechts effect. Ik vind dat ook niet strijdig met hetgeen hier wordt voorgesteld inzake de voorwaarden voor erkenning van een beroepsziekte.

Ten slotte vroeg u naar het wetenschappelijk advies in dezen. Ik heb effectief rekening gehouden met adviezen van verschillende adviesorganen en experts. De Commissie biologische agentia bij Fedris, waarin academici en experts zetelen, is bevoegd om adviezen te formuleren voor de Wetenschappelijke Raad, het adviesorgaan van Fedris. Deze leden zijn experts op het vlak van beroepsziekten en kunnen bijvoorbeeld voorstellen doen om nieuwe beroepsziekten te erkennen of preventiemaatregelen in te voeren. De Wetenschappelijke Raad heeft advies gegeven op 26 januari en op 6 mei van dit jaar. Het advies van het beheerscomité voor de beroepsziekten van Fedris werd op 31 maart uitgebracht. Wij hebben daar rekening mee gehouden.

Op de ministerraad van 23 juli 2021 heb ik een overzicht van de wetenschappelijke literatuur van Fedris voorgelegd. Fedris bezorgde ons ook de laatste resultaten van de monitoring van de COVID-19-besmettingen, volgens de professionele sectoren in België. Ook die cijfers heb ik voorgelegd. Op die dag zijn de teksten met betrekking tot invoeging van code 5 betreffende de uitbraken goedgekeurd door de ministerraad.

Er was dus wel degelijk wetenschappelijke omkadering van deze besluitvorming. Mijnheer Colebunders, dat neemt natuurlijk niet weg dat u daarover uw eigen mening vormt en kunt hebben. Wij hebben in elk geval wetenschappelijk gefundeerd gewerkt.

patients au sein d'une communauté ou d'une région ou durant une période donnée. Deux contaminations ne suffisent pas à démontrer une augmentation soudaine du nombre de cas en rapport avec une entreprise, et encore moins à établir l'origine professionnelle de la contamination. C'est pourtant une condition nécessaire pour la reconnaissance comme maladie professionnelle. Je ne souhaite pas toucher à ces principes fondamentaux.

Selon la loi relative au bien-être, l'employeur est responsable de la sécurité et de la santé des travailleurs dans son entreprise. Selon l'arrêté royal du 5 janvier 2021, les conseillers en prévention et les médecins du travail ont également un rôle particulier à jouer dans la lutte contre le coronavirus. La prévention y occupe une place centrale, non seulement dans l'intérêt de l'entreprise, mais également dans le cadre de la santé publique, sachant que les travailleurs malades peuvent contaminer d'autres personnes.

S'il n'y a que deux infections, il n'est pas possible d'établir un lien déterminant et direct avec l'exercice de l'activité professionnelle, vu que ces infections peuvent également s'être produites en dehors du lieu de travail. Le fait que des employeurs prennent déjà des mesures de prévention après le deuxième cas afin de protéger les autres travailleurs n'est pas un effet pervers et n'est pas non plus en contradiction avec les conditions proposées pour une reconnaissance comme maladie professionnelle.

La commission agents biologiques de Fedris, au sein de laquelle siègent des universitaires et des experts, est compétente pour formuler des avis pour le Conseil scientifique, l'organe d'avis de Fedris. Le Conseil scientifique a émis des avis le 26 janvier et le 6 mai 2021 et le comité de gestion

des maladies professionnelles a émis un avis le 31 mars 2021. Au Conseil des ministres du 23 juillet 2021, j'ai donné un aperçu de la littérature scientifique de Fedris, ainsi que les derniers résultats du monitoring des infections au Covid-19 en fonction des secteurs professionnels. Lors de cette réunion, l'instauration d'un code 5 concernant les foyers de contamination a été approuvée par le Conseil des ministres. Notre prise de décisions est bel et bien scientifiquement fondée.

La **présidente**: Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse très complète. Je vous signale qu'elle a duré sept minutes. Je comprends l'enjeu mais je pense que nous devrions tous essayer d'être plus synthétiques.

08.03 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, wij willen blijkbaar niet leren uit onze fouten. Wij krijgen bij crisismomenten nog meer crisismomenten door de bevoegdheidsverdeling. U doet iets goeds, want u erkent een beroepsziekte. Wij zijn op dat vlak echter alweer afhankelijk van de heer Beke, die het werk laat liggen.

Wij hebben bij de covidcrisis geleerd dat de bevoegdheidsverdeling tussen de Gewesten en het federale niveau in een crisis gewoon niet werkt. Mijnheer de minister, wij moeten ons dan ook echt zorgen maken. Ik weet echt niet hoe u aan die cijfers zal komen. Ik weet trouwens ook niet op welke manier de heer Beke aan die cijfers zal komen, want heel veel werkgevers hebben ze immers helemaal niet genoteerd.

Op dat vlak vraag ik duidelijk op welke manier wij een en ander verder zullen aanpakken en of wij een en ander in goede orde willen laten doorgaan. Ik kom nog even terug op een vraag die ik u al heb gesteld en die ik zal blijven stellen. Wat is het verschil tussen een bedrijf van vijftuizend werknemers met vijf besmettingen en vier bouwvakkers die elke dag samen in een bestelwagen zitten en anderhalf uur heen en terug rijden? Wat is het verschil tussen vijf man op vijftuizend en die vier man, die geen erkende beroepsziekte zullen hebben?

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08.03 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): En cas de crises, la répartition des compétences ajoute souvent une crise supplémentaire. Il n'en va ici pas autrement: le ministre reconnaît une maladie professionnelle, mais dépend, à cet égard, du ministre flamand M. Beke, qui ne fait pas son travail.

Comment, dans ces conditions, obtenir des statistiques correctes? De plus, beaucoup d'employeurs ne les ont jamais enregistrées.